

סדר ההקרבה

ה (כא) הכהן עולה בכבש ופונה (כב) לסובב ובא לו לקרן דרומית מזרחית, ו (ומולק (כג) שם את ראשה (כד) ממול ערפה (כה) ומבדיל. כיצד מולק, (כו) קוצץ ויורד (כז) בצפורן ממול העורף (כח) אם רצה להוליך ולהביא, מוליך ומביא, ואם רצה להיות דורס ויורד בצפורן (כט) דורס. וחותר שדרה ומפרקת (ל) בלא רוב בשר, ואח"כ חותר (לא) שני הסימנים (לב) ואח"כ חותר רוב בשר שעל המפרקת, (לג) ואין צריך לחתוך העור (לד) ושיטת הרמב"ם דצריך לחתוך גם העור ובלא זה לא מקיים דין הבדלה. ח אח"כ מקיים מצות מיצוי. כיצד ממצה, (לה) מקיף ומקרב (לו) בית מליקתו למזבח ודוחקו בקיר (לז) למעלה מחוט הסקרא והדם מתמצה ויורד. ולשי' הר"מ דהראש והגוף מובדלים לגמרי אחר המליקה, היה ממצה (לח) מכל אחד בפני עצמו. שפיכת שירינו ליסוד, (לט) אין בעולת העוף. (מ) וי"א דיש"ט נוסל

השלמות

(א) ולכ"ע אין מצות כיסוי הדם בעוף העולה והחטאת, דאף שמצוה זו נוהגת בעופות, מ"מ אינה נוהגת בעופות מוקדשים. ר"מ פ"ד מהלי שחיטה ה"ב.

מי באר

- (כא) הכהן. דאמרינן בזבחים ס"ה א', "הכהן" לקטוע לו כהן (שלא ימלקנו זר — רש"י). וכל דין עולת העוף מבואר בר"מ מעה"ק פ"ו.
- (כב) לסובב. ע"ג הכבש הקטן שילא מהכבש הגדול נמחרת.
- (כג) שם. דוקא שם דהיינו למעלה מחוט הסקרא, דרשינן בזבחים ס"ה א', יכול ימלקנו בין מלמעלה בין מלמטה ח"ל ומלק והקטיר מה הקטיר בראש המצח אף מליקה בראש המצח (וכבונא) דבעינן למעלה מן החוט כדאמרן שם דאם עשה למטה מרגליו (שעומדות על הסובב וחוט הסקרא אמה למטה ממנו) אפילו אמה אחת כשרה. ומה דעומד ע"י קרן דרומית מזרחית הוא רק למעלה למחילה, כדי' בזב"ח לזבחים י"ג א'.
- (כד) ממול ערפה. עורף נקרא מה שהוא נגד הפנים (חורח הקדשים אוח ד' בליקוי"ה זבחים ס"ה א') ורש"י ויקרא ה' ח', כ' ח"ל עורף הוא גובה הראש המשופע ללד הלאר (ומקום זה אינו כשר למליקה) מול עורף, מול הרוואח את העורף והוא אורך כל אחורי הלאר. עכ"ל. (וחכו מקום במליקה).
- (כה) ומבדיל. כל"י חותר את שני הסימנים (הקנה והושע) ועי"ז מובדל הראש מהגוף. ואם לא הבדיל פסולה. ר"מ מעה"ק פ"ו ה"ב.
- (כו) קולץ. ואופן אחיזת העוף בשעת המליקה נראה לכה"י דעכ"ל למעלה העוף כדבדלו לקמן בחטאת, דמאי שנא, אכל מה נעשה דבגמי זבחים ס"ד ב' איתא כולד מולקין חטאת העוף אוחז וכו', וכן בר"מ סידר הכ"י דייא בהערה"ע, ולע"ג. ובכר נחקקה בזה בסי' הר המוריה בפ"י ממעה"ק. כ' המניח קטיו, נדראה דלכחילה גס במליקה לריך לבון לשם הוי דברים שהזבח נזבח (ש"י לעיל בסדר שהיטת קי עולת בהמה. אוח י').
- (כז) בצפורן ממול העורף. והמולק בסכין או מן הנדדים אינה מליקה אלא כמי שחנק או נחר. ר"מ הכ"ג.
- (יח) אם רצה להוליך ולהביא. במניח קטיו כ', דלכחילה מזה יוחר להוליך ולהביא (בצפורן) בלא דרש בדין שחיטה.
- (כט) דורס. ואם נשקרו הסימנים אינו חושש. ר"מ הכ"ג.
- (ל) בלא רוב בשר. שם חתך רוב בשר כ"ז ז' כחיה
- (לא) שני סימנים. דהיינו שחוכס לגמרי כדי לקיים מצות הבדלה, ולא סגי ברובן.
- (לב) ואח"כ חותר רוב בשר. בלח"מ חמה אחת השמיט בר"מ ד"ז.
- (לג) וא"ל לחתוך העור. כן מבואר בגמי חולין כ' ב' דמקשינן חתם אי הכי עור נמי — ופרש"י דקשיא לגמי אחת לא צעי לחתוך העור צעת המליקה — ותרצה כגמי דעור כיון שאינו מעכב בשחיטה אינו מעכב בבדלה. וכן היא שיטת כל הראשונים מלבד הר"מ כמובא בזב"ח לזבחים ס"ד ב' ד"ה מלחא.
- (לד) ושי' בר"מ דלריך לחתוך. כן מוכח מפ"ז כ"ז ממעה"ק, דכ' גבי חטאת העוף (דהכח איכא חיסורא להבדיל) דמולק הסימנים או רוב אחד מהם, וא"כ בהכרח דינא ללא יבדיל מתקיים צמה שנשאר עדין מחובר צבור. וע"כ בעולת העוף דבעי להבדיל, לא מתקיים דין הבדלה עד שיחחרוך גס העור.
- (לה) מקיף ומקרב. כן פרש"י זבחים ס"ד ב' ויקרא א' ע"ג. ופליאה היא דבמנחות ב' ב' כ' ח"ל: מילוי, סוחו בין אלזעוחיו ויילוק הדם הולך למרחוק. ועי' ברש"י לזבחים ס"ד.
- (לו) בית מליקתו. היינו המקום בו מלק, ואיירי שמחובב עדין הראש בגוף ע"י העור, (לש"י כל הראשונים מלבד הר"מ כמבואר בזב"ח ד"ה והבדיל לזבחים ס"ד ב' ובתור"כ איתא דלוח בראש ובגוף ומולא משניהם.
- (לז) למעלה מחוט הסקרא. ר"מ פ"ו ה"ב.
- (לח) מכל אחד בפני עצמו. ומדויק בזה ב"י בר"מ דכ' וממנא דם הראש ודם הגוף על קיר המזבח, (דבמשנה) איתא ומינא את דמה ולא נחבאר להדיא דם הראש ודם הגוף. ואם מזה דם הראש ולא מזה דם הגוף פסול מזה דם הגוף ולא מזה דם הראש כשרה. ר"מ שם.
- (לט) אין צולת כעוף. כן משמע מסחימת כרמיה מעה"ק פ"י. וכן שי' ר"מ צבחים זבחים י"ד ב' ד"כ ואי. וכן נראה שם בפרס' את ש' רש"י.
- (מ) וי"א דיש"ט נוסל כ' דהוי בפרס' נוסל

מבוא

עולת העוף

הקדשים

כזה

את הראש (מא) ומפרידו לגמרי מהגוף וממזה דמו (מב) מיצוי שני כאופן המיצוי הראשון, (מג) וחזור מהסובב לכבש, ועולה (מד) לראש המזבח, (מה) סופג את הראש במלח הנמצא שם, וזורקו על גבי האישים. (מו) הקיף את המערכה דרך ימינו, וירד במערב, ובא לו לגוף העוף שהשאירו על הסובב בקרן דרומית מזרחית. הסיר את (מז) המוראה והעור שעליה (מח) בידו, עם הנוצה, (טו) וי"א דבסכין (נ) קודר את העור טביבות הזפק כמין ארובה ונוטל נוצה ועור שכנגד הזפק. ועם נוצה נוטל (נא) אח בני המעים היוצאים עמה ומשליכן (נב) לבית הדשן. אח"כ (נג) משסע את העוף כנפיו בידו ולא בסכין, (נד) ואינו צריך להבדיל. (נה) עולה לראש המזבח סופגו במלח וזורקו על גבי האישים.

דינים נוספים

א עולת העוף מועלים בה משעת הקדשה עד שתצא (נו) לבית הדשן. יב (נד) אם חשב מחשבת (ה) שלא לשמו (נט*) בשעת המליקה או בשעות (ס) מיצוי הדם, (סא*) הקרבן כשר אלא שלא עלה לבעליו לשם חובה.

מי באר

- (מא) ומפרידו לגמרי מהגוף, דהיינו שחותך את העור כדכ' צז"ח לדף ס"ד ז'. ולשי' הר"מ ח"ל להפרידו דכבר הפרידו מקודם.
- (מב) מילוי שני. עיי' בליקוי"ה צז"ח ד"ה והבדיל שני ח"ל: ולא ידענא בזירור הטעם על לקוחתו עוד פטס שניה לא יכול פטס הראשונה למלוהו היטב, ואם שהשג שמה פטס הראשון לא מילא היטב את דם הראש הלא יוחר יב לו לחוש למלח עוד הפטס דם הגוף דכח לעיכובא.
- (גא) וחזר מהסובב לכבש. כ"כ בחזו"א לזכאים י"ז ס"ק ז' ח"ל: ונראה דלאחר שחלק הוא עולה על הכבש ורק הראש על המערכה שברי לא יתכן שחרוק על המערכה ו הכבש שאין זה דרך שירות עכ"ל. וכי שם עוד, דלשי' ז' דלא היה כבש מהסובב לכבש הגדול במערכה הרי הוא חר על עקבו, אבל לפי הל' שז' חוס' זכאים ס"ד ח' יב כבש, ח"כ היה מסובב את המזבח ע"ג הסובב עד שנגיע למערכה של הכבש הגדול ועולה לראש המזבח.
- (גז) לראש המזבח. וח"ל לעמוד בראש הכבש ומשט לזרוק כדזורק אחרים ואמורים דקדוהו כהונה כמדויק ש"י זכאים ס"ד ז' דכ' בדי"ה סופגו במלח, דמקחו ולא כנמלא בראש המזבח, ואח"כ מקטירו. וזעטס הדבר במניח קטיו דכל הוי דינא דבשר בצריקה וליפין זכאים ס"ז ז' מדכתיב ועשית עולותיו הבשר והדם. ו דם בצריקה חף בשר בצריקה, וח"כ עולת העוף שאין זה בצריקה אלא דמקוף ומקרב בית מליקתו למזבח ודוחקו יב ליכא נמי לדין צריקה בשר. חזנ"ס להרש"י מנחות ז' דכ' דמילוי הוא שסוחט בין אצבעותיו ויולוק הדם ע' למרחוק, ליכא להאי טעמא. ומ"מ דדין דין אמת, ודק' מראש המזבח דח"כ היה מולחו במלח שבראש הכבש כדבוכחנו לעיל מהרש"י.
- (ה) סופג. דהיינו שמתקנה את הראש במלח. רש"י.
- (ו) הקיף את המערכה. חזו"א זכאים י"ז ס"ק ז' מזכאים ס"ז ח'.
- (ז) כמוראה. מקום כרעי חכ הצפק. רש"י ויקרא ח'.
- (מח) בידו. כן הוא שי' הר"מ, מעה"ק פ"ו. וח"ל דס"ל דח"ק דזכאים ס"ה ח' פליגי לדבי רבי שמעאל שאמרו בסכין.
- (מט) וי"א דבסכין וכו'. כן נראה בשי' רש"י ויקרא ח' י"ז דכביא לדברי רבי שמעאל, ועיי' צז"ח. לדף ס"ה ז'.
- (נ) קודר. כ"ז מהרש"י זכאים ס"ה, וכי שם, דלריק שלא ליקח יוחר ממה שכנגד הזפק ולפיכך לריק לקדור בסכין, אבל בלא קדירה לא, שבעור נמשך אחריו ונוטל יוחר.
- (נא) את בני המעים. ובליקוי"ה הסיק דגם הקורקן.
- (נב) לבית הדשן. הוא מקום במרחו של הכבש הגדול רחוק ממחילה עליהו של הכבש י' אמות לפחות, וג' עשרות למזרח, כמבואר בזכאים ס"ד ח'.
- (נג) משסע. דהיינו שקורעו מגבו חף אינו מפרקו לגמרי לז' חתיכות. רש"י ויקרא ח' י"ז.
- (נד) ואינו לריק להבדיל. ואם הבדיל כשר. ר"מ פ"ו. א.
- (נה) עולה לראש המזבח. עפ"י בחזו"א זכאים ס"י י"ז, ז'. דאין דרך שירות לזרוק מהסובב למערכה.
- (נו) לבית הדשן. והיינו אחר שחשך על המזבח. ר"מ פ"ב מנועילת ה"ג.
- (נז) אם חשב. עיי' לעיל בקרבן עולה בכה"ס ס"ק קכ"ו דנחבארו היטב כל עניני פסול מחשבה.
- (נח) שלא לשמו. בין שלא לשם זבח ובין שלא לשם בעליו.
- (נט) בשעת המליקה. פסוק"מ פ"ג ה"ה.
- (ס) מילוי הדם. הכוונה למילוי הראשון דממלא מדם הראש והגוף דכח המילוי השני אינו מעכב דאם לא מילא דם הראש כשרה, וכל שאינו מעכב אין מחשבה פוסלת בן. כמבואר במעילה ט' ח', ואפילו במילוי הראשון לשי' הר"מ דממלא מהראש בפני"ע, אין מחשבה פוסלת במילוי זה, דכח חס לא מילא דם הראש כשרה, וגם לשי' דהמילוי הראשון הוא כשראש מחובר בגוף עיי' העור, חס ימלא את דם הראש בלבד ויחשב בשעת מילוי זה לא יפסול, כן נראה בפשטות.
- (סא) הקרבן כשר. פסוק"מ פ"ו ח' ח'.

השלמות
(א) הבה"ג במנין
שבמלקות, וביראים סי'
שי"ט סברי, שעובר
על לאו אם משסע
ומכדיל את גוף עולת
העוף.

חטאת העוף

א חטאת העוף (א) קדשי קדשים היא. ב ובאה מן התורים או מבני היונה בין מהזכרים (בי) ובין מהנקבות, ואפילו מבעלי המומין ובלבד שלא יהא מחוסר אבר. ג ובאה (ג) רק בחובה ד (ד) ורג היחיד יכול להביאה ולא השותפין (ה) ואין הצבור מביאים עוף.

ה ב א ה

מפריש מעות לצורך קניית קן ועי"ז הם מתקדשים בקדושת דמים. צוררם ונותנם בקופה^(א) והממונה מוציאם וקונה בחציים עוף לעולה (כמבואר לעיל) ובחציים עוף לחטאת, ובוה הוא מתקדש בקדושת הגוף.

סדר ההקרבה

ה (י) הכהן עומד (ז) על רצפת העזרה נגד קרן דרומית מערבית של המזבח. ו אחוז גפי העוף (ח) בשתי אצבעותיו, ושתי רגליו (ט) בשתי אצבעות, (י) ומותח צוארו על רוחב שתי אצבעותיו, וכי"ז באופן (יא) שהעוף מחוץ לידו ומולק כדרך שמולק עולת העוף.^(ב) אלא שבחטאת מולק (יב) רק סימן אחד או רובו, ואם מלק יותר עבר בלא יבדיל. (יג) ושיטת הרמב"ם דיכול לחתוך אפילו ב' סימנים אלא שאסור הוא לחתוך את העור. ורק אם חתך גם אותו (יד) עבר בלאו דלא יבדיל. ז אח"כ מזה מהדם על קיר המזבח (טו) למטה מאמצעו בקרן דרומית מערבית. כיצד מזה, אחוז (טז) בגוף

מי באר

ס"ל לבאר דוקא במזבח וכסדרת הראש"ד. לסיכום, ג' ש' אשכחן לגבי מקום המליקה לכתחילה. א. ש' הר"מ בקרן דרומית מערבית למטה.^(א) ב. ש' הראש"ד הסמ"ג והרא"ש, דנכ"מ במזבח. ג. ש' הר"ח דנכ"מ בעזרה. (ח) בשתי אצבעותיו. כל"י מכנים גפיו בין אמה לאצבע מהרש"י זכח"ס ס"ד ב'. (ט) בשתי אצבעות. מכנים שני רגליו בין אצבע קטנה זרם לקמיצה. שס. (י) ומותח צוארו. בגרין [החתחון — ליקו"ה] על רוחב הפנימי על שתי אצבעותיו אצבע ואמה. שס. (יא) שהעוף מחוץ. ל' הגמ' יפירא מלצר, ופרש"י שכוון פניו של עוף על ג' ידו שיהא העוף למעלה. והביא ד"ץ בליקו"ה, ובר"מ לא הזכיר. (יב) רק סימן אחד וכו'. כן איתא בחולין כ"א ח' וז' רש"י שס צ"ב, דכיון דכתיב ולא יבדיל ועוף כשזר בסימן אחד כל מה דעבד טפי מהכשר, כדלכא ביא. וכל הסימן (הראשון) כיו מלוא שחיטה צעוף לכתחילה (ע"י חוס'), הלכך במליקה כי מליק לכו"ל סימן לאו כדלכא ביא, הוא, עכ"ל. (יג) ושי' הר"מ. פ"ז ממעב"ק ה"ו. ותמכו עליו הרבה. ע"י בליקו"ה צז"ת ד"ה מלחא דפשיעא. (יד) עבר בלאו וכו'. ע"י צז"ת ה"ל, דכ' דמה שאסרפ החזרה להבדיל בחטאת הוא צעת המליקה, אלו לאחר שגמר כל מעשה החטאת כדון, וכו' שייך לכתוב ב' דלדאי מותרים להבדיל. (טו) למטה מאמצעו וכו'. ר"מ שס. כ' בליקו"ה לזכח"ס ס"ג ב' צז"ת, דלף דמח"ת מלוא להזכר בקרן דרומית מערבית כדילפינן (שס) ממנחה, מ"מ כ"ז אינו אלא לכתחילה, דכא בהגשת מנחה גופא אינו אלא לכתחילה. וצדיעבד כו' שזכר מחוט הסקרה ולמטה, כשר כד' הר"מ הכא. (טז) בגוף העוף. כ"כ רש"י מנחות ב' ב'. ובליקו"ה ח' פ', כ' דהאחיה הוא בעורף. והגמ' זכח"ס ס"ד ב' פרט וכו', אחוז צראש ובגוף ומזה.

השלמות

(א) ע"י לעיל בעולת העוף כאור ענין זה באריכות. וכבר נתבאר שם שאין ענין להביא דוקא מעות ולחנם בקופה, אלא ודאי יכול להביא עוף מביתו. (ב) על רצפת. ואף דאמרן זכח"ס ס"ג ב' מלקה כ"מ במזבח כשרה מ"מ נראה דא"צ לעמוד על המזבח, מוקמי בעולת העוף זכח"ס ס"ד ב' עלה לכתב ובחט"ה לא קמי' במשנה שם עלה ליתור. וכ"כ בחפא"י שם אות ח'. ואפשר דכ"י לקיים מליקה במזבח בעי לפשוט ידיו על היסוד בשעת המליקה. (ג) ובחטאת העוף בעי לכוון מלכד ו' הכוונות המזכרות בקרבן עולה ס"ק מ"ה מ"ח, גם כוונה שביעית לשם חטאת שעליו באה החטאת. (ד) דקניית החם: מלקה כ"מ בעזרה כשרה, אמנם הגר"א בהגהותיו שם גר"ס, מלקה כ"מ במזבח, (ה) לכתחילה, אבל בדיעבד גם להראש"ד כ"מ בעזרה כשרה. כמדויק למחבון דבריו הר"ה על הראש"ד ריש קנינים. (ו) ע"י בליקו"ה למשנה זכח"ס ס"ג א' בוב"ת ד"ה בכל מקום, דנקט דהר"מ אית ליה ש' אחרת משאר הראשונים, ולפי"ז כתבנו כאן.

(א) קדשי קדשים. זכח"ס פ"ט ב'. וכאשר מזמנים חטאת העוף ועולת העוף יחד, החטאת קרבה קודם וטעולה, חף דשתיים קדשי קדשים. כדילפינן צזח"ס ל' מדכתיב (ויקרא כ') ואת השני יעשה עולה. וע"י מש"כ צבילור כל דיונים אלו בעולת העוף (ס"ק א"ח). (ב) ובין מהנקבות. מעב"ק פ"א ה"ט. (ג) רק בחובה. דכל החטאות חובות כן. (ד) ורק היחיד. טפ"י מעב"ק פ"ג ה"א דמבואר החס דרק נדבד אפשר להציא בשותפות. וכן מבואר בטעלה סוגי הזכחים והעופות דכל עופות החטאת אינו באים אלא ע"י היחיד. (ה) ואין הצבור מביאים עוף. מעב"ק פ"א ה"ד. (ו) הכהן. דמליקה בכהן, כדלמדינן צזח"ס ס"ה א'. וכל דין חטאת העוף מבואר בר"מ מעב"ק פ"ז. (ז) על רצפת העזרה נגד קרן וכו'. כ"כ הר"מ צב"י, וע"י צב"י. והנה כ"ז אינו לעיכובא דכא כ' שם צב"ע דכל מקום מן המזבח כשר למליקה. והנה יש לע"י אי מה דכ' הר"מ דכ"מ מן המזבח כשר למליקה, ככוונה דדוקא על המזבח (או על הרצפה) צמון למזבח בקרן דרומית מערבית) או דכשר גם צכ"מ בעזרה, כדליתא להדיא בחוספחא דזכחים פ"ז וצ"חמה ד"ז הוא מחלוקת הראש"ד והר"ה ריש מ"ס קנינים. דהראש"ד כ' ח"ל: אלא מליקה צכ"מ במזבח כדי שיהא קרובה למקום האזנה ומלוי דמה שלא יתפזר דם הכפס עכ"ל, כרי דס"ל להראש"י דדוקא במזבח אפשר למולק: ואמנם הר"ה שם כ' ח"ל: דמליקה אין קציעות מקום כלל ואפילו לכתחילה, ולפזר דם הכפס לא חיישין, ואין קציעות מקום אלא להזאה בלבד, וכו'. ודלמדינן מלקה צכ"מ במזבח כשרה לאו למימנא שהיא טעונה מזבח אלא רצוחא קמ"ל שאט"פ ששטחא למעלה כשולת העוף כשרה. עכ"ל. והנה גם צ"י הרא"ש שם הביא ל' הגמ' מליקה צכ"מ במזבח כשרה. וכן הביא צזח"מ עשין קפ"א. והנראה דמדלג פירשו דלף צכ"מ בעזרה כשרה,

השלמות

(א) עי' במנחת סולת
ס"ק צ"ח, דביארנו דאף
דאין מפגלים בחצי
מחיר, מ"מ מחשכין
מחשבת שלא לשמו
בחצי מחיר, ולפי"ז
כתבנו כאן דאם חשב
בשעת ההואה בלבד, או
למ"ד מיצוי מעכב אם
חשב בשעת המיצוי
בלבד, פסל, ובארנו שם
דהחזיר"א קט בפשטות
דכשם שאין מפגלים
בח"מ ה"ה דאין
מחשכין, וא"כ לא יפסול
הכא א"כ יחשב גם
בהואה וגם במצוי.

עוף ומעלה ומוריד בכח והדם ניתז מעצמו למזבח. ח (יז) והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח. כיצד
מצה. (יח*) מקיף ומקרב בית מליקתו למזבח ודוחקו בקיר והדם מתמצה ויורד ליסוד. (יט) וי"א דלא
היה עושה פעולה למצות דם החטאת, אלא הדם היה מתמצה מעצמו.

א כ י ל

(כ) כל הבשר נאכל (כא*) לכהנים זכרים שהם מולים וטהורים בעזרה ליום ולילה (כב*) עד חצות,
ונמצא דאין למזבח אלא דמה.

דינים נוספים

ז חטאת העוף מועלים בה (כג*) משהוקדשה עד (כד) שיזוה דמה. יב (כה*) אם חשב מחשבת
ז שלא לשמו בשעת המליקה או בשעת (כו) ההואה או בשעת (כח) מיצוי הדם^(כט*) הקרבן נפסל.
(ל) וי"א דמיצוי חטאת העוף לא מעכב (לא*) ומשויה לא פסלה בו מחשבה.

מי באר

ס"ק א' כי דרך ליטש פיי"ש ודבריו סתורים ממשי"כ הר"מ
בפיי"ג מפסוקי"מ כ"ה דמחשבים במילוי. ופי' בלח"מ.
(כד) אם חשב ע"י בקי עולת צהמה ס"ק קכ"ו דמחשבו
עניני פסול מחשבה באריכות.
(כו) שלא לשמו. בין שלא לשם זבח ובין שלא לשם צעליו.
ובחטאת אין חיובק בין מחשבת שלא לשמו, לחון
לזמנו ומקומו וכולם פוסטות.
(כז) הבזאה. הכה צרי"מ לא הזכיר שמהשנה פוסלת צהזאה
חטאת"ס. אלא כי בפסוקי"מ פיי"ג ה"ה דאפשר לחשב
בעוף בשני דברים צמליקה וצמילוי הדם, וגם המשנה
זכרים ס"ד ז' לא הזכירה כלל את ענין הבזאה, ופלא
גדול הוא, דבא הזאת דם העוף הוא עיקר עבודת הדם
(דלא כהמילוי שעושה אח"כ דחשיב כשפיכת שירים אפי' למ"ד
דמעכב) ולכ"ע מעכבא, וא"כ ודאי שאם חישב צהזאה פסל.
וכ"כ במפרש המיוחס לרש"י מעילה ע"י א'. ובחזיר"א זכרים
ס' י"ז ס"ק ח', דאפשר לחשב צהזאה. וכ"כ בתוספתא
זכרים פ"ז ה"ד, דאיתא החס כל המולק והמזה צהזאה
העוף, וכו' חזן למקומו פסול וכו' חזן לזמנו פיגול וכו'.
(כח) מילוי הדם. כ"ה ש' הר"מ בפסוקי"מ פיי"ג, ואזיל
לשיעורו דכ' במעב"ק פ"ז דמילוי מעכב ומשויה כי
הכא דמחשבה פוסלת זו, ובאמת סתמא דמתניין זכרים
ס"ד ז' אזלא הכי, אמנם במעילה ח' א' אשכחן סתמא
אחריתי דבבב"א דמילוי אינו מעכב כמבואר בגמ' שם
צ"ע, אמנם איתא התם דמאן דס"ל דמילוי מעכב גרים
אחרת צמשה.

(כט) הקרבן נפסל. זכרים ס"ד ז'. וצרי"מ פסוקי"מ פיי"ז
ה"א.

(ל) וי"א. כ"ה ש' הראב"ד ריש קנים והרא"ש שם צד"ה
ואם שינה, וכ"כ מהב"מ עשין קפ"א מדהביא להגמ'
דאם חזרה ולא מיזה כשרה וכו' צליקוי"א סוף פ"ז זכרים
דאף להב"מ דמילוי לא מעכב צמשה"ע ומחשבה לא
מועלת זו, מ"מ אם חשב צמשה מליקה (ולדבריו לעיל אף
צהזאה) למנות מדמו שלא בזמנו ה"ז מחפגל. (דאף שפיכת
שירים אפי' למ"ד דלא מעכבא מ"מ אכילה מצה חשיבה
ומפגלים צה).

(לא) ומשויה וכו'. כמבואר במעילה ע"י א'.

(יז) והנשאר בדם ימצה. ויקרא ה', ע'. ודע דחיתוק יס
בין מילוי חטאת למילוי העולה. דאף דצמשה"ס
וים סס, מ"מ בעולה דליכא צהזאה במילוי הוא מתן הדם
זמנו, משא"כ צמשה"ס דאיתא צהזאה קודם המילוי, א"כ
מילוי חשיב צחור שפיכת שירים כדאיתא צמשה"ס ע"י ז'
צרי"מ שירי הדם ה"ז מתמנה. ואפי' למ"ד מילוי חטאת
עוף מעכב מ"מ שם שירים עליהם, דהא צרי"מ פסוק צה"ז
מילוי מעכב וצרי"מ קרי ליה שירי הדם. ועי' להגן ס"ק
כ"ד, ובאותו י"ז דין מחשבה צמילוי.

(יח) מקיף. רש"י זכרים ס"ד ז'.

(יט) וי"א. עי' צמח' ד"ה דמו כולו (זכרים ס"ה א')
דכ' ח"ל: נראה דחטאת לא צמי דמו כולו מדלא
תני צה, בקיף בית מליקתו למזבח (כדקתני בעולת העוף).
כמבואר מדבריהם דפליגו על רש"י צמשה"ס ע"י ז', דכ'
הדין דכ"ה מקיף בית מליקת חטאת למזבח. וא"כ נראה
ס"ל דלא היה עושה שום פעולה, אלא היה נוהג לדם
המנות מעלמו, ואף דצמשה"ס לא יולא כל הדם, מ"מ
חטאת לא צמין דמו כולו כדצמין בעולה. ואפשר דגם
צ"מ ס"ל דלא היה עושה פעולה צמח המילוי, מד' ושירי
דם מתמנים על היסוד, משמע ממילא, אמנם אין זה
אברה דגם צמשה"ס איתא שירי הדם ה"ז מתמנה ואשפי"כ
י' רש"י דכ"ה עושה פעולה למנות. ועי' צמח' שלהי פ"ז
זכרים, דכ' דגם מהגמ' משמע לכאף דמומנה ממילא
מדקאמרה ימלה.

(כ) כל הבשר נאכל נמנה דחטאת העוף הוא הקרבן
ביחיד שאין משרו למזבח כלל, (דצקריגונו צהמה
כאמוריס קרבים לעולם).

(כא) לכבדים וכו'. ר"מ מעב"ק פ"ז ה"ז. ופי'.

(כב) עד חלות. מדרבנן, ר"מ פ"י ה"ח.

(כג) משכוקדשה. ר"מ מעילה פ"ז ה"ז.

(כד) שחב דמה. עי' בלח"מ פ"ז ה"ז ממעב"ק דהקשה
דצרי"מ דס"ל דמילוי חטאת העוף מעכב (כמבואר
ז), איך פסק דאם ה"ז דמה יתחב מידי מעילה, הא
ובואר במעילה ע"י ז' דלמאן דס"ל דמילוי מעכב אינו
ואת מידי מעילה עד אחר המילוי. ובמקדש דוד ס' כ"ה